

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Año XII

Reus Dissapte 19 de Juny de 1897

Núm. 8295

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3.50
A provincies trimeses. 10.00
Extranjer y Ultramar. 12.00
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, llibrería Malloré, Carrer Jaquerra, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Centro vitícola del Vallés

Arboricultors, Viticultors y Propietaris en general

Destrució completa de tots los Insectes paràsits ó vegetals que perturban lo bon desenrotlló de las Vinyas y Arbres fruyters.

SULFURAL.--Patent Joan Jarrijou.

Destrució radical del Oidium, Black-Rot, Antracnosis, Piral, Altisa en las vinyas y la Oruga, Negrilla, Cuchs, Polls etc. en los fruyters.

EXIT SEGUR Y GARANTIT.

Demánanse los Prospectes que s' envian gratis, á

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL

Ponent 61

BARCELONA

SUB-DIRECCIÓ

Mar 46

VALENCIA

CASA FUNDADA EN 1860

Representant en la provincia de Tarragona: DON PERE FABREGAS.--Tarragona.

SE RETRATA

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LS LABORABLES A PE
TICIO.

NOVAS FOTOGRA
FIAS EN CO-

LORS. OPERA tots
LOS DIUMENGES.

Passaig de Mata, 12,

REUS

dias de despaig tots los festius

Lley de recursos extraordinaris

Per ser de molt interés y perque aprobat lo projecte sense debat no son conegudas las modificacions que introduheix en nostra legislació económica, publicuem á continuació lo text de la lley del 10 del actual, que ha publicat la «Gaceta»:

Recárrechs sobre las contribucions

«Article primer. Ab lo carácter d'impostos transitoris de guerra, creará el Govern durant lo pressupost de 1897-98, recárrechs especials sobre los recursos compresos en las seccions de contribucions directas é indirectas, exceptuant la d' inmuebles, cultiu y bestiar, los donatius y l'impost sobre los interessos del Dente públich. Pera aixó podrá modificar en quant fos precis la forma de sa exacció ó administració y la orga nisació dels serveys, encara que s' trobin establerts per lley. Lo recárrech especial no excedirá del 10 per 100 sobre la xifra total de cada article del pressupost, y estará exemp de tota classe d' suments y cargas generals ó municipals. Los productes d' aquest recárrech transitori de guerra se portarán al capital adicional de la secció 5.ª del pressupost ordinari, destinat á cubrir la anyalitat del empréstit garrantit ab la renda d' Aduanas.

Arrendament de la exclusiva en lo petroli

Art. segon. Lo Govern arrendará, baix las següents bases, á la Associació dels refinadors que tingan fábricas en explotació desde l' de juliol de 1895, ó per medi de concurs públich si aquells no acceptessin lo concert; la exclusiva en la Península, islas Balears y Canarias y possessions espanyolas d' Africa, de la im-

portació, exportació, refinament y venda de petroli y demás olis minerals que comprenen las partidas 8.ª y 9.ª del vigent Aranzel d' Aduanas.

Base 1.ª. Lo plasso máxim de duració del arrendament será de vint anys, comptats desde la fetxa de la correspondent escritura, y son producte perá el Tesor no baixará de 18 milions de pessetas anyals, abonats per mesos.

Base 2.ª. Dins d' aquesta cuota del concert no s' permetrá al arrendatari major importació perá el consum que la anyal de 70 milions de kilógrams dels olis que menciona la partida 8.ª, y un milió dels compresos en la 9.ª.

La liquidació del excés d' importació perá el consum sobre ditas xifras, se verificará al final de cada any económic, de la manera que reglamentariament se determini, y per lo que resulti abonará l' arrendatari un canon adicional, equivalent al 60 per 100 del dret aranzelari perá los olis de la partida 8.ª, y al total del senyalat perá los de la partida 9.ª.

Base 3.ª. La Hisenda percibirá íntegrament, y ab total separació de la cuota del arrendament, los drets dels petroli y demás olis minerals que s' hagin declarat perá consum en las Aduanas ans de la fetxa marcada perá lo comens del arrendament.

Base 4.ª. Durant lo plasso del arrendament no s' exigiran impostos ni arbitris de cap especie á la importació ni á la exportació dels articles objectes del mateix; pero continuaran aquestos devengant, per independencia de la cuota del arrendament, los impostos interiors ara establerts y los corresponents á la navegació.

Base 5.ª. En lo cas de ferse el concert ab la Associació de refinadors, haurán de constituhirse aquets en gremi ó Societat, ab representació legal á Madrid, y efectarán al cumpliment del contracte una fiança de 5 milions de pessetas, que dipositarán avans de firmar la escritura, responnent subsidiariament las fábricas ab los objectes y existencias de tota classe que encloguin, y las expedicions de petroli y olis minerals destinats á la Societat.

Base 6.ª. Si hagués d' adjudicarse l' arrendament en concurs públich, presidirá aquest lo ministre d' Hisenda, ab assistencia de dos senadors, dos diputats designats per lo govern, los directores generals d' Aduanas y Contribucions indirectas, un quefe d' administració del ministeri d' Hisenda, en calitat de secretari, sense vot ni veu, y un notari.

En lo propi cas, l' arrendatari constituhirá, perá respondre del cumpliment del contracte, la suma de 5 milions de pessetas y subjectará subsidiariament, perá

assegurar la mateixa obligació, las fábricas, existencias y carregaments de sa propietat.

Base 7.ª. Las Aduanas no admeterán otras consignacions que las extesas ab lo nom del arrendatari.

L' excés del rendiment anyal del concert sobre l' ingrés de 18 milions per lo concepte d' Aduanas servirá perá concertar una operació de crédit á 5 per 100 d' interés amortizable, á partir del quint any del contracte, que podrá produhir fins á 400 milions de pessetas efectivas, pagaderas en lo curs del próxim any económic.

Lo producte d' aquesta operació figurará en lo capital adicional del pressupost d' ingresos, destinat á cubrir la anyalitat del empréstit garrantit per la renda d' Aduanas.

No realísense l' arrendament á que s' refereixen las anteriors bases, queda facultat lo govern perá reformar las partidas 8.ª y 9.ª del vigent Aranzel d' Aduanas, en los termes que millor estimi, perá aumentar los ingresos que actualment produheixen los petroli y olis compresos en aquellas.

Arrendament de la fabricació de pólvoras

Art. tercer. Lo govern podrá arrendar la fabricació y venda exclusiva de las pólvoras y materias explosivas en la Península é islas adyacentes en públich concurs y ab arreglo á las bases següents:

Base 1.ª. Lo plasso de duració del arrendament será de vint anys, comptats desde la fetxa de la correspondent escritura, y son producte perá el Tesor no baixará de 3 milions de pessetas anyals, abonats per trimestres.

Ab quinze dias d' anticipació, en la «Gaceta», devant una junta presidida per lo ministre d' Hisenda, dos senadors y dos diputats á Cortes designats per lo Govern, lo director general de lo Contencions del Estat, lo director general de Contribucions indirectas, l' interventor general de la Administració del Estat y un quefe d' Administració del ministeri d' Hisenda que exercirá funcions de secretari sense veu ni vot, concurrirán també un notari públich perá donar fe del acte.

Base 3.ª. La aprobació definitiva se farà en los termes y forma que determina l' art. seté del real decret de 27 de febrer de 1852 sobre contractació pública, y l' arrendatari se subrogará en los drets de la Hisenda perá tots los efectos de la imposició, administració y recaudació d' aquest tribut.

Lo rendiment que produheix aquest arrendament figurará en la secció 3.ª del pressupost d' ingresos, y lo Govern podrá contractar una operació de crédit garrantit per son producte, y que proporcionará al Tesor durant l' any económic de 1897-98, la suma mínima de 16 milions de pessetas, ab 5 per 100 d' interés anyal y amortisació en los 16 últims anys del contracte, que s' aplicarán al article adicional del pressupost d' ingresos destinats á cubrir las obligaciones del empréstit perá la guerra.

Arrendament de las cédulas personals

Art. quart. Lo Govern, podrá arrendar en concurs públich la expedició y cobrança de las cédulas personals en totas las provincias, ó prorrogar los actuals arrendaments, sempre que s' obtinga per los respectius contractes una cantitat igual per lo menos á la que s' hagués conseguit en l' any de major recaudació del últim quinqueni, ab lo recárrech extraordinari que s' expresa en l' art. primer d' aquesta lley.

Impost de carruatjes de lujo

Podrá aixís mateix donar nova forma al impost de carruatjes y animals de lujo, exigint son pago per medi de patents, sempre que l' import de lo que per aquestas hagi de percibir l' Estat anyalment no baixi del promedi de la recaudació obtinguda en los tres últims anys económichs, ab lo recárrech extraordinari establert en l' art. primer.

Supresió de patents d' alcoholes

Art. quint. Se suprimeixen las patents especials

pera la venta d'alcohol, ayguardents, licors, y demés begudas espirituosas que s' refereixen al art. 10 de la lley de 39 de Juny de 1892 y lo real decret de 8 de Febrer de 1894. En equivalent d'aquestas patentes, lo Govern augmentará l' import de las cuotas fixadas en las tarifas de la contribució industrial á tots los exportadors de dits articles.

Pera assegurar los rendiments del impost sobre la fabricació d'alcohol, lo ministre de Hisenda utilizará los serveys del personal de la Inspecció y ademés organitzarà una investigació especial, assignant á las regions productoras los ingenyers perits que se considerin necessaris.

Impost als tranvías y riperts

Art. sisé. Tots los ferro-carrís y tranvías de servey públich, sia qualsevol la llargada del trajecte que recorrin, estarán subjectes al impost sobre los bitllets dels viatgers, quedant derogadas las exencions establertas per l'article 24 de la Lley de 5 d' Agost de 1893 y disposicions anteriors.

S' aplicarà igualment dit impost á la riperta y demés carruatges de totes classes de servey permanent ó accidental que recorrin trajectes fixos.

Pera lo cobro del mencionat impost la Administració podrà celebrar concerts ab las empreses de tranvías, com lo verifica actualment ab las diligéncias, que s' han de practicar.

Roturació de terrenos

Art. seté. Los posehídors de terrenos terrenals de zonas marítimas, pantanos dessecats ó procedents de aterraments, així com los roturadors de terrenos del Estat ó de propis ó comuns dels pobles que careixin del títol que autorisá la lley de 6 de Maig de 1855 y lo real decret de 10 de Juliol de 1865, podrán lligitimar la possessió, sia qual fos la extensió superficial dels expressats terrenos, sempre que ls treguin normalment en cultiu ab deu anys d' anterioritat.

Com preu de la lligitimació, s' imposará á dits posehídors lo canon d'un 6 per 100 sobre lo 40 per 100 del actual valor dels terrenos qual canon serà redimible á tenor de lo disposat en la lley de 11 de Juliol de 1878, establintse lo plasso d' un any, á contar desde la publicació d' aquesta lley, pera demanar la lligitimació. Transcorregut l' indicat plasso sens sollicitarla, s' incantarán los administradors de bens del Estat en dits terrenos y procediran á sa venta.

S' exceptúan los terrenos que comprenen minas denunciadas ab un any d' anticipació, per lo menos, á la lligitimació, segons lo disposat en la lley de 18 de Juny de 1897.

Obligacions del Tresor

Art. vuyté. S' emitiran obligacions del Tresor ab 5 per 100 d' interés anyal á sis mesos fetxa, renovables als plassos que s' convinguin ab lo Banc d' España y de condicions iguals á las que ls troban en circulació, en quantitat bastant pera canjejar á la par, los que vencerán en 30 de Juny de 1897, per valor de 427.846.000 pessetas, y pera satisfer lo saldo que ofereixi á favor del mateix Banc la liquidació del servey de Tesoreria al terminar lo present exercici de 1896-1897.

RELLI

Lo *Diario de Barcelona* que no té res de sospitós tractant de las erradas d' en Cánovas, nos fet saber lo dimars á la tarde que aquest subjecte *està decidit á cambiar de conducta per veure de posar fi á las cosas de Cuba*. Hordiu aixís textualment y sense ferhi embuts. De modo y de manera que si deixa son procedir d' avans es que per ell anavam de dret á perdre la isla, que ab ell lleysam los diner al bell mitj de la mar, que seguint com seguíam anavam sacrificant jovent y més jovent com si per entretenir á aquell senyor parissent los fills las mares.

Aixís son aquestos h mes. En lloch de jugar ab soldats de plom ó de fer probaturas ab conilletes porquins com los metjes de laboratorí, s' estableixen una panta y, vagin torts, vagin drets, no s' mouhen de sos treize.

May que segueixin un consell es que ls consellers los donan la rebó.

Quan cambian generals no es qerque aquestos ho fassin malament, sino perque no están conformes en portar la guerra á extrems dolorosíssims que per últim han d' abandonar després de mil humiliacions, d' haver omplert los hospitals fins á vessar y d' haver ajudat á canverlir en una mar de desolació una terra que era la envella de totes las nacions civilizadas.

Ara cambiará de conducta, quan te demunt lo conflicte ab los Estats Units, quan no sab que més empenyar, quan los pochos soldats que pot treure los ne-

cessita per las contingencias de Filipinas y de la península! Y ab un *m' hi equivocat* en Cánovas se creurá haver fet las paus ab Deu y haver saldat sos deutes ab la patria, y seguirá donant tes á la *Hueria* y no s' en-sorrará cent pams sota terra perque no la creurá digna d' aquest honor.

Si España fos una nació séria no li passaria aquesta moneda, sino que l' cridaría á comptes y l' faría responsable dels desastres que li han succuhit, de las vergonyas per que ha tingut de passar, del diner que se ha malbaratat en la guerra cubana y, sobretot, de las mils y mils vidas que s' han extinguit en los hospitals y en los camps de batalla y dels llicenciats inútils que acaban d' extendre la pobresa en las llars de las huils familias que no pogueren bescambiar per uns quants pepers de plata la salud y la vida dels fills que eran lo seu puntal, las sevas ilusions totas. Lo govern las hi ha ficat dins d' un canonot de llauna.

Ara cambiará de conducta aquest papánatas que sacrificá á n' en Martínez Campos perque ho exigian á grans crits los diaris que s' engreixan de las guerras. Sacrificá á un general que plorava veent desembarcar á la Habana batallons y més batallons, que ell sabia agleririan espantosament las malalties de la isla, pera posarhi un altre general que no tenia ni de molt sa aureola militar ni tenia prou nom pera desllorigar una insurrecció formidable que en tres mesos recorregué triomfant tota la isla desde Baire al extrém occidental de Pinar del Rio.

Y comensá la guerra com la volia en Cánovas y com la volian los accionistas dels diaris de carrer. Y á cada vuyt dias hi havia un nou serteig als cuartels y cada mes una lleva pels pobles. Y ls trasatlantichs d' en Comillas anavan á la Habana que no hieran á temps y las mentidas tornavan més depressa encare, perque s' venian á preu de veritats y més caras si tant convenia.

Ja ni sabiam qué ferne de tants llores! Los héroes eixian de trascantó y ls graus apareixian á la *Gaceta* ab tanta abundó que l' mateix *Brusi* se n' escruixia. Y ab doscents mil soldats enviats pel cap més baix, la insurrecció s' estenia fins á las portas de la Habana y ls de la *Zonja de viveres*, que son uns conservadors de confiansa, seguian tant satisfets com si no la vejessen ni ab ulleras. Y als defensors de la patria se ls comensavan á quedar adeure las pagas, y l' paper ja s' venia ab dany, y tot seguia tant be que per poch de la alegria no ns engreixém com las ocas clavadas ab puntas de París á una post de fusta.

Què hi podria dir l' exercit? Y de xaripa en xaripa hem arribat hoat nos trobem. Un enfi de mentidas te la culpa de que en Cánovas hagí de cambiar de táctica. Cap ahont girará ara el panel? Cap á la mort ó cap á la vida: lo mateix te. La qüestió es anar tirant uns quants mesos més y veure si ab una excusa qualsevol engresquem al poble y donem la culpa de tot al Negre de la Riba.

No n vindria poch ni gayre de be un conflicte ab los Estats Units! Permeteria á n' en Cánovas caure com un home y no aixerrancat com un pallasso.

De totes maderas, vagi á ponent ó vagi á llevant, en Cánovas acompanyará sempre á la nació per malas terras. Es un guia per l' estil d' un que n vaig pendre jo per anar de Berga á Cardona, que si l' matxo no m' hi arriba á portar sol, nos n anavam de dret á Sant Carlos de la Rápita.

—Es molt sabi aquest matxo, —m' anava dihent pel camí. Y realment sort de las sevas ferraduras, que de las espardenyas del mosso de peu n hauria fet ben poca cosa.

Frontón Reusense

Lo temple que al esport basch té aixecat aquesta ciutat y que per lo vist no conta ab una parroquia lo suficient numerosa pera sostenir-lo, ha tingut que utilitzar-se, provisionalment, per «Circo Ecuestre», ahont la companyia d' aquest género que dirigeix lo Sr. Diaz fa alguns dias nos hi vé donant exhibicions dels seus propis espectacles.

La transformació que ha suert lo Frontón no es molt notable: pera la pista s' ha aprofitat un tros de contra-canxa y canxa, y á escepció d' unas quantas cadiras al voltant de la valla la part mes destinada al públich, es la mateixa que servia als concurrents als parlits, que domina l' circo.

En la funció del dia del Corpus á la nit, lo «Circo Frontón» presentava un cop de vista encantador, puig lo miller y mes selecte de la nostra societat se trobava allí y era de veure tanta bellesa reunida, la que no podia eclipsar ni l' fum que d' alguns brochs del llum de gas aceílino sortia.

En cambi l' espectacle no respongué al favor del públich, puig si be alguns dels números foren aplaudits, cap d' ells presentava una novetat.

Lo debut, y aqueixa veritat, de Mr. Cabayet, l' home sense estomach com venia anunciat, fou pera ls espectadors una ilusió més, perduda, qui dirá si perque ls travalls presentats per lo debutant, no foren los millors de son repertori.

Per lo tant, hi ha que aquest, es l' únich espectacle ó diversió que tenim, y tenint en compte que l' públich ha respost molt bé, creyem que la empresa vetllant pels seus interessos obraria d' una manera rasonada, procurant la adquisició d' un parell d' artistes de valua en lo género, á fi de donar més varietat als espectacles.

Comptant com compta ab lo Sr. Díez, la Srta. Díez, los tres nens y l' home petit, no deuria costar molt lo formar un bon cuadro.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS
del dia 18 de Juny de 1897
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneróide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m. 3 t.	757 757	79 77	0'0	7.5	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS classe	can 0'3 1'4
	Maxima	Minim.	Term. tipo			
9 m. 3 t.	Sol. 43 Sombra 29	16	11 26	S. S.	Cumul	

¿Qué ls ne semblá á nostres lectors de la manera tan ajustada y sonora com tocavan las grallas avans d' ahir en los gegats? Sort que demá tindrem lo gust de tornarlos á sentir en la professó de Sant Francesch.

Y al fet de la majoria dels musicchs de la Banda Municipal, al no compareixer á la professó?

Los encarregats d' una y altra cosa se ven que s' varen desvetllar pera ferho anar moltit... rebé.

Res; quant una cosa comensa á anar cap-parvall, fins en las mes petites cosas se coneix, y aixó es precisament lo que succeeix en nostra Corporació Municipal.

Sort que l' may prou alabat Govern Central, ens «Real orden» que ns deixaré estupefactos, y tot quedará conforme.

En las oposicions de la assignatura Historia d' España verificadas en nostre Institut de segona ensenyansa obtingué l' premi lo deixeble Marcelo Ibañez fill de nostre particular amich en Joseph Ibañez.

En lo correu de Madrid d' ahir rebérem una carta particular de nostre estimat amich lo notable escritor regionalista en Galo Salinas, director de *La Revista Gallega* de la Coruña, manifestantnos que extranyava lo no rebre l' exemplar dels Estats de la associació «La Lliga de Catalunya» de Barcelona, que ns tenia sollicitats.

Com nosaltres fa mes de dos mesos depositarem en lo bussó de la Administració central d' aquesta ciutat, l' exemplar que se ns reclama, tal vegada per allavors, que l' temps de las manifestacions catalanistas, al passar quelcom catalá, per la terra castellana, s' hi fonia igual que l' gel baix la acció del calorich.

Lo concert que ls distingits professors d' harmonium, piano, violoncello y violí, Srs. Vergés, Vidal, Codina, Gogul y Guinart, respectivament, donaren en lo Gran Café d' España ans d' ahir á la nit, atragué á aquest favoregut establiment una concurréncia molt numerosa. Aquesta passá una vetllá ben deliciosa sentint las bellessas musicchs que contenían las pessas del programa anunciat, las que foren executadas ab delicadesa y en lo bon gust que dits professors nos tenen acostumats.

Ans d' ahir á dos quarts de set del vespre se verificá la professó del Corpus que resultá molt lluhida; sens que á escepció del fet que deixá de concórrhi la «Banda Municipal» y tingué l' Ajuntament que anar sense música, de lo qual se n' ocupém en altre sveltó; se tingué que registrar cap incident desagradable.

La ilustrada revista madrilenya «Espana Artística», desde son darrer número há adoptat una forma que la tá mes simpática y mes apropiat pera ésser encuadernada, no deixant los propòsits que la portaren á la vi-

da del periodisme, aixó es, la de rendir un tribut y á la vegada col·laborarlos, fent justícia, á tots los artistes, comensant per lo teatre y acabant en lo «Circo», com també á pelotaris y á las donas que en lo camp de la literatura ó cualsevol altre bella art hagin obtingut llegtims triomfs.

Desde 'l dia 25 del actual fins lo primer de Juliol pròxim se suspèn la expedició de lliuranças del Giro mútuo.

Per la delegació d' Hisenda s' ha disposat procedir á la formació de la estadística industrial de la província.

Diu La Verdad de Tortosa que s' han dictat dos Reals Ordres per lo ministre d' Hisenda lo dia 4 de Maig últim, condemnant á nostres regidors y ex-regidors el pago de 192.990 pessetas per lo descabert de consums del any 1894-95 y primer trimestre de 1895-96; en la inteligencia que si no pagan en lo terme de sis dias se procedirà al embarch de sos bens.

La Diputació de Navarra destina la suma de 80.000 pessetas pera combatre la plaga flixérica que assola aquella comarca.

Quina altra diputació pot permetre un luxó semblant?

Preguntas inofensivas que dirigeix «La Ley», revista madrilenya:

«Podria enterarse lo senyor ministre d' Hisenda del estat dels treballs de cartilles evaluatòrias y catastrals en las provincias andaluzas, abont hi ha un exercit de tècnics que costan molts mils de pessetas.

«Podria averiguar si to aquex personal que permanece en sos puestos cumplint religiosament son comés?

«Podria inquirir si en la Comissió central de evaluació hi ha empleats que cobran y no prestan lo servey ab la assiduitat é inteligencia que requereix?

Nostras noticias son molt poch falagueras, així de las provincias com del centre rector del mencionat servey.»

Copiém de La Renaixensa:

«D' una carta que l' eminent poeta Antonin Perbosc, Majoral del Felibrige y Síndich de la Mantenanca d' Aquitània ha dirigit al Sr. President de la Unió Catalanista, ne retallém los següents párrafos:

«M' es un bell goig lo veure que la nostra paraula patriòtica es escoltada á Catalunya. Poden estar segur de que ab en Prosper Estien seguirém de cor la obra que haveu tant arduosament empresa en la vostra gloriosa terra.—obra germana de la nostra. Un jorn anirém á véurens, pero beure en la mateixa copa lo ví de las mateixas esperansas,—y no será pas lo primer cop que 'ls Llenguadocians fraternizarán ab los catalans. No oblidém may la historia dels nostres avis, ni tampoch aquella valenta Lauseta del nostre Fourés, abont la llengua catalana ressonava bellament al costat de la nostra. Aixó potser se tornarà á veure un dia.....

«Os prego de ferme llegir la vostra valenta Renaixensa. Tot lo que hi veig m' interessa tant y més que 'ls diaris felibrenchs de Fransa».

Deixém als nostres llegidors que comentin com valguin aquesta carta. A nosaltres no més se 'ns ocorreix comparar sas amistosas paraulas ab los insults y reganys que tot sovint rebém de la part de Ponent. Y es que la sauch may se torna aygua, y 'ls que vinhen al altra vassant del Pirineu, al Rosselló, á la Cerdanya, al país de Foix y al Lauregués, son induptablement germans nostres, que si no 'ns ho digués la historia, si no 'ns ho demostrés la casi identitat de sa llengua ab la nostra, nos ho privaria l' afecte y consideració ab que 'ns tractan, l' interés ab que segueixen la obra del renaixement de Catalunya.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentas especies, puja la cantitat de pessetas 601.79.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

dels dias 16 y 17 de Juny de 1897

Naixements

Enriqueta Solé Sagrañes, de Manuel y Josepha.

Matrimonis

Fabián Llisterra Joveni, ab Raimunda Miró Triquell.

Defuncions

Cap.

Societat «La Palma»

Se convoca á tots los socis d' aquesta societat á reunió general que tindrà lloch lo diumenge dia 20 del corrent pera la discussió y aprobació dels Reg'amentis que han de regir en la mateixa. Reus 18 de Juny de 1897.—P. A. de la J. de G. I.—Lo Secretari.

Matadero Públich

Table with columns: Classe, N°, Kilos, Grams, Satisfet Pts. Cts. Rows include Bous, Badellas, Bens, Cabrits, Tecinos, Desputllas de bestiar de llana y pel, Total adeudo.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Santa Juliana.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Demá aquesta Parroquia celebra la Festa del Sant Corpus ab un Ofici solemne á dos cuarts de deu del matí y á las sis de la tarde la funció del Sagrat Cor de Jesús y á las set la solemne Professó per los acostamats carrers de la mateixa Parroquia.

Santuari de Ntra. Sra. de Misericordia

Avuy á las set de la tarde se celebrará la Salve com tots los demés dissaptes.

Administracio del Santuari de Nostra Senyora de Misericordia

Se participa als devots de la Verge y al públich en general que s' han posat á la venda las novas estampas litográficas iluminadas de Nostra Senyora de Misericordia y son camarí, en lo mateix Santuari y en las tendas de la Viuda Puig y Viuda Sanromá. Solas se venen al preu de 2 50 pessetas y ab cristall y march d'aurat á 10'50 y 12'50 segons los tamany.

Sant de demá.—Sant Silveri.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 16

De Livorno en 6 dias, vapor rus «Pallas», de 692 ts., ab tránzit, consignat als senyors Boada germans.

Despatzadas

Pera Barcelona, vapor «Matteo Premuda», ab tránzit.

Pera Helsingfors y escalas, vapor «Pallas» ab carga general.

BARCOS A LA CARGA

Dissapte 19

Pera Liverpool vapor «Linzón», consignataris senyors Mac-Andrews y C.

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Table with columns: Interior, Exterior, Amortizable, Aduanas, Norts, Exterior París, París, Fransas, Colonial, Cubas 1886, Cubas 1890, Obs. 6 0/0 Fransa, Obs. 3 0/0, Londres.

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisations realitzadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Table with columns: Interior, Exterior, Colonial, Norts, Obligacions Alemanas, Fransas, Cubas vellas, Cubas novas, Aduanas, Obligs. 3 0/0 Fransas, PARIS, Exterior, GIROS, París, Londres.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per os corredors de comers D. Joan V. llés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallduví.

Table with columns: VALORS LOCALS, DINER PAPER, OPER. Rows include Londres, Paris, Marsella.

Table with columns: ACCIONS, 010, 010, 010. Rows include Gas Reusense, Industrial Harinera, Banc de Reus, Manufacturera de Algodon, C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.

Bibliografia

Colecció Selecta Catalana

S' ha publicat lo primer volum d' aquesta biblioteca de la terra, titulat «Quadros» y original del festiu y reputat escriptor N' Emili Vilanova.

L' exemplar consta de 116 planas y s' vent al preu de dos rals en la administració d' aquest periódich.

Patria y Región

La obra del notable escriptor regionalista gallego en Salvador Golpe, «Patria y Región», se troba de venda en aquesta Administració, al preu de 3 pessetas l' exemplar.

ANUNIS PARTICULARS

Traspàs

Se traspassa la rellotjeria de la Plasa de Prim, núm. 7.

TELEGRAMAS

Madrid 17.

En la acció lliurada á Puray, Filipinas, foren morts los capítans d' infanteria D. Cassimir Arnaiz Garcia y D. Ramón Escobar Carrillo, los segons tinents D. Ricard Martínez Herrero y D. Joan Pascua Martinez.

Resulta ferit lo segon tinent D. Ezequiel Royo Varela.

Telegramas de Guadalajara comunican que s' ha desencadenat sobre aquella ciutat y provincia una horrosa tempestat, arastrant las ayguas variis termes é interceptant la via férrea.

La inundació ha sigut general, causant grans desastres en los pobles y en los camps.

Se calcula que las ayguas han arastrat més de 300 bens.

S' acaban de rebre noticias dihent que á la plassa de la Concordia ha estallat una bomba, sens que afortunadament causés desgracias.

S' ignoran més detalls.

Dihen de la Habana que s' ha presentat lo cabecilla Sotolongo.

Ha mort lo tinent Gonzalez Castro.

Lo consultat espanyol en la Jamaica participa al general Weyler que s' han refugiat en aquella isla fugitius de Cuba, sis cabecillas y variis mariners dels que formavan part de las tripulacions dels barcos que han conduhit las últimas expedicions filibusteras.

Es lo més probable que Mr. Mac Kinley no s' decideixi á donar cap pas en la cuestió de Cuba fins que arribi á Madrid lo nou representant dels Estats Units.

Telegrafia de Londres que la premsa inglesa concedeix gran importancia á la aneició del Hawai als Estats Units, tant per marcar un nou rumbo en la política nord americana com perque no hí ha motiu pera que augmenti la marina de guerra.

Insisteixen tots los periódichs en senyalar que 'ls interessos nord-americanos á Hawi son inferiors á lo que en dita isla posseixen Inglaterra, Japó, Fransa y Alemania.

París 17.

L' explosió de la bomba colocada á la plassa de la Concordia fou tan forta que se sentí á llarguissima distancia, puig produhí gran alarma y tancament de tendas.

La premsa d' aquest matí consagra atenció preferent al atentat d' ahir nit que, afortunadament, no ocasioná desgracias personals, puig efecte de la pluja estava deserta la plassa de la Concordia en lo moment de produhirse la explosió.

Al cap d' avall del carrer de Rivoli s' observaren tacas de sanch.

Han sigut detinguts dos individus sospitosos. Un d' ells portava variis trossos de ferro y algunas pedras amagadas en las butxacas.

Lo comissari de policia los interrogá al instant.

La opinió general es, que en la explosió d' ahir nit de la plassa de la Concordia se tracta solzament d' una manifestació contraria al Govern sens intencions homicidas.

Imp. de C. Ferrande.—Plassa de la Constitució,

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilafranca).
12:11 t. mercancías, segunda y tercera.
4:57 t. correo (per Vilafranca).

De Barcelona a Reus

5:35 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Vilafranca).
15:38 t. per id.
7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus a Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora a Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus a Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona a Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

De Reus a Lleyda

8:10 m. — 5:23 t.

De Lleyda a Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus a Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí a Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona a Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia a Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.
De Barcelona (per Tarragona) 8:30 m.
De id. directe 10:30 t.
De id. id. 1:30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y el 5 y 19 de Diciembre del corriente any. Los de Cuba surten de aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinario.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5:00 m.
Pera id. a las 2:00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Pera id. id. id. (per idem) a las 2:00 t.
Pera Tarragona, directo a las 7:00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarragona y las líneas a las 8:00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura a las 1:00 t.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones despues de la sortida del correo de Madrid, se li dona sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Servey de trens que regirá desde l' dia 1 de Octubre de 1896.

Sortidas de Reus: 4:10, 9:06 matí; 2:32 y 5:43 tarde.
Sortidas de Salou: 4:56, 10:46 matí; 5:10 tarde y 7 nit.

Las horas se regizeixen per lo meridid de Madrid.

Las verdaderas aguas minerales

VICHY

del Estat francés son los manantiales

VICHY-HOPITAL (estómach)

VICHY-GRANDE GRILLE (feite)

VICHY-CELESTINS (vias urinarias)

Se ven en las principales farmacias y droguerías y en los dipósitos de aguas minerales. Para evitar toda clase de abusos y substituciones los consumidores dehen sempre demanar y exigir lo nombre del manantial.

SOFRE GRÍS DE BIABAUX

MINERAL FRANCÉS

Premiat en las Exposiciones Universals e Internacionals

AVIGNON, 1890.-LYON, 1894.-BORDEAUX 1895

Destrucció radical de las malalties de la Vinya, Oidium, Mildiu, Black-Rot, Rot, Blanc, Anthracnósis, etc., y contra las Formigas, Pugo, Orugas y altres insectes.

Lo comprador deu, donchs, exigir, a fi de no ser enganyat, la marca EL VOLCAN, de la Companyia Biabaux, estampada entots los sachos.

Representants: Senyor Joan Vilella y Companyia y Joseph Gambus y Anguera, Vilá (Bou) 12.—REUS.

Registro civil
de las dias 10 y 11 de Juny de 1897
Matrimonios
Hortensia Solé Segura, de Manel y Josepa.
Matrimonios
Fabián Llistarri Jover, de Rainunda Miró Tri-